

Pryd i ddefnyddio'r atodlen hon

Llenwch yr atodlen hon os ydych wedi didynnu Rhyddhad Busnes ar unrhyw un o'r ffurflenni ddigwyddiadau IHT100. Os oes angen, llenwch ffurflen ar wahân ar gyfer pob daliad busnes, cyfranddaliadau neu asedion busnes.

Darllenwch y nodiadau i'r 'IHT100 ffurflen ddigwyddiadau' cyn llenwi'r atodlen hon.

Enw'r setlwr/setliad

Dyddiad y trosglwyddiad neu'r digwyddiad trethadwy
DD MM BBBB

Cyfeirnod Treth Etifeddiant os yw'n hysbys

Help

I gael rhagor o wybodaeth neu help, neu i gael copi arall o'r ffurflen hon:

- ewch i www.gov.uk/treth-etifeddiant
- ffoniwch Gwasanaeth Cwsmeriaid Cymraeg CThEF ar 0300 200 1900 os ydych yn ffonio o'r tu allan i'r DU, ffoniwch +44 300 200 1900

Manylion y setlwr/setliad

1 Dangoswch y math o fuddiant busnes dan sylw. Rhowch 'X' mewn un blwch

Daliant o gyfranddaliadau nad ydynt
wedi'u rhestru

gweler cwestiwn 4

Y busnes cyfan

gweler cwestiwn 6

Buddiant mewn busnes neu bartneriaeth

gweler cwestiwn 6

Tir neu adeiladau, offer
neu beiriannau a ddefnyddir
gan fusnes neu gwmni

gweler cwestiwn 9

Noder - ar 6 Ebrill 2026 ac o'r dyddiad hwnnw ymlaen, bydd 'cyfranddaliadau'r Farchnad Fuddsoddi Amgen (AIM)' sy'n gymhwysol yn gallu cael Rhyddhad Busnes o 50%.

2 Rhowch wybod i ni pa fusnes y mae'r hawliad hon yn berthnasol iddo. Hefyd, nodch faint o ryddhad sy'n cael ei hawlio?

Peidiwch ag ateb cwestiynau 2a a 2b oni bai bod y setliad neu'r digwyddiad trethadwy ar 30 Hydref 2024 neu ar ôl y dyddiad hwn.

2a Nodwch gyfanswm y 'lwfans rhyddhadau' a ddefnyddiwyd yn flaenrol

2b Rhowch wybod i ni pa lwfans rhyddhadau sydd ar gael ar gyfer y digwyddiad trethadwy hwn (sef y lwfans statudol ar ddyddiad y digwyddiad minws y swm a ddefnyddiwyd yng nghwestiwn 2a uchod). Os yw'r lwfans cyfan wedi'i ddefnyddio, bydd y rhyddhad wedi'i gyfyngu i 50%

3 A oedd y trosglwyddwr/ymdiriedolwyr yn berchen ar y cyfranddaliadau neu'r buddiant busnes drwy gydol y 2 flynedd hyd at ddyddiad y digwyddiad trethadwy? Rhowch 'X' mewn un blwch

Na lawn

Os ateboch chi 'Na', ni fyddai Rhyddhad Busnes yn ddyledus i chi fel arfer. Os ydych yn anghytuno ac yn credu y dylai Rhyddhad Busnes fod yn ddyledus o hyd, rhowch wybod i ni pam.

Manylion y setlwr/setliad parhad

4 A oedd y busnes, buddiant mewn busnes, cyfranddaliadau, asedion neu unrhyw ran ohonynt, yn destun contract rhwymol ar gyfer gwerthiant ar ddyddiad setlo'r eiddo neu ar ddyddiad digwyddiad diweddarach?

Na lawn Os ateboch chi 'lawn', rhowch fanylion o'r asedion a werthwyd o dan y contract.

Disgrifiad	Dyddiad y contract DD MM BBBB	Swm £

Cyfranddaliadau a gwarantau nad ydynt wedi'u rhestru

5 Beth yw enw pob cwmni, nifer y cyfranddaliadau, yn ogystal â'u math a'u gwerth, yr ydych wedi didynnu Rhyddhad Busnes yn eu herbyn?

Enw'r cwmni	Nifer y cyfranddaliadau	Math o gyfranddaliadau	Cyfanswm gwerth y cyfranddaliadau £

6 A oes gorchymyn wedi'i wneud i ddirwyn unrhyw gwmni a restrir uchod i ben, neu a oedd fel arall mewn datodiad ar ddyddiad y setliad neu'r digwyddiad? Er enghraifft, Cwmni ABC, 500, cyffredin, wedi'i ddatod ('liquidated').

Na lawn Os ateboch chi 'lawn', rhowch fanylion yn y blwch uchod.

Busnes neu fuddiant mewn partneriaeth

7 Gwerth buddiant y trosglwyddwr/ymddiriedolwr mewn busnes neu mewn partneriaeth ar ddyddiad y setliad neu'r digwyddiad

Cyfanswm £ Dylech gynnwys y cyfanswm o flwch BR1, sydd i'w weld ym mlwch busnesau ac asedion busnes y ffurflen ddigwyddiadau IHT100.

8 Rhowch yr wybodaeth ychwanegol ganlynol:

- beth yw prif weithgaredd y busnes
- sut cafodd gwerth y busnes neu fuddiant y partner ei gyfrifo
- copi o brisiad proffesiynol os yw hwn wedi'i gael
- cyfrifon y busnes am y 3 blynedd cyn y digwyddiad trethadwy

Buddiant mewn busnes neu bartneriaeth parhad

9 Os yw'r busnes yn fuddiant partneriaeth, rhowch yr wybodaeth ychwanegol ganlynol:

- dyddiad y dechreuodd y bartneriaeth
- copi o gytundeb y bartneriaeth, neu fanylion ei thelerau anffurfiol os nad oes cytundeb ar bapur
- pwy ddarparodd y cyfalaf ac ym mha gyfrannau
- sut oedd y cyfranddaliadau wedi'u rhannu

Asedion yr oedd y trosglwyddwr/ymdiriedolwr yn berchen arnynt ac yr oedd busnes neu gwmni yn eu defnyddio

10 Disgrifiwch yr asedion yr oedd y trosglwyddwr/ymdiriedolwr yn berchen arnynt ac yr oedd busnes neu gwmni yn eu defnyddio a rhowch eu gwerth

Asedion yr oedd y trosglwyddwr/ymdiriedolwr yn berchen arnynt ac yr oedd busnes neu gwmni yn eu defnyddio	Cyfanswm gwerth yr asedion £

Dylech gynnwys cyfanswm y gwerthoedd ym mlwch priodol y ffurflen ddiwyddiadau IHT100

11 Prif weithgarwch y busnes neu'r cwmni dan sylw a beth oedd maint buddiant y trosglwyddwr/ymdiriedolwr yn y busnes neu'r cwmni?

12 A fyddai'r busnes, buddiant mewn busnes, cyfranddaliadau neu'r ased dan sylw wedi bod yn gymhwysol i gael Rhyddhad Busnes pe bai'r ymdiriedolwyr a gafodd yr eiddo wedi trosglwyddo'r eiddo ar ddyddiad y digwyddiad trethadwy?

Na lawn

Asedion yr oedd y trosglwyddwr/ymdiriedolwr yn berchen arnynt parhad

13 A yw'r digwyddiad rydych yn rhoi gwybod amdano yn setliad, a bod y setliad hwnnw yn cynnwys eiddo amaethyddol neu fusnes cymhwysol ar 30 Hydref 2024 - hynny yw 'setliad cyn dechrau'? I gael rhagor o wybodaeth, darllenwch IHTM25500 - ewch i www.gov.uk/hmrc-internal-manuals/inheritance-tax-manual/ihtm25500

Na

lawn Os ateboch chi 'lawn', pa eiddo amaethyddol neu fusnes cymhwysol oedd wedi'i ddal yn yr ymdiriedolaeth ar 30 Hydref 2024? Rhwng rhagor o fanylion, er enghraifft, os oes rhagor o'r eiddo wedi'i werthu ers y dyddiad hwn.